

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO CIRKEV BRATSKÁ

ÚVOD

Vzdelávací štandard predmetu náboženská výchova/náboženstvo Cirkvi bratskej nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah daného predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné učebné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších učebných cieľov, učebných úloh a otázok.

K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu predmetu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci daného ročníka.

Vzdelávací štandard pre predmet náboženská výchova/náboženstvo má svoje špecifiká. Jedným z nich je nadobúdanie a rozvíjanie spôsobilostí duchovne vnímať a osvojovať si sociálne spôsobilosti a komunikačné zručnosti. Nadobudnuté vedomosti, spôsobilosti a zručnosti sú predpokladom kritického myslenia, diskusie a hodnotiacich postojov, pričom sa stávajú prostriedkom, od ktorého sa odvíja dôvera voči Bohu a požadované správanie.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova/náboženstvo Cirkvi bratskej sa primárne zameriava na výchovu k väčšej citlivosti žiaka v duchovnej oblasti. Umožňuje žiakovi rozvíjať jeho/jej vzťah k Bohu ako k reálnej bytosti. Túto dimenziu nepresadzuje odtážito, oddelene od ostatných dimenzií jeho osobnosti. Robí tak holisticky, t.j. vychováva žiaka s ohľadom na jeho fyzický vývin, podporuje jeho kognitívny, emocionálny a sociálny rozvoj. Uvádza žiaka do kresťanského (konkrétne evanjelického) chápania vzťahov žiaka k svetu, k ľuďom a k sebe. Vedie k náboženskej socializácii a interiorizácii biblického učenia, k osvojovaniu si kresťanských morálnych hodnôt, k schopnosti zodpovedne sa rozhodovať. Holistický prístup ako aj využívanie metód všeobecnej didaktiky (napr. čítanie s porozumením, diskusia, analýza, syntéza, kritické a tvorivé kognitívne aktivity, projektové vyučovanie a i.), aplikovaných na oblasť didaktiky predmetu umožňuje rozvíjanie aj medzipredmetových vzťahov. Prispieva tak k dosahovaniu celkového kompetenčného profilu žiaka podľa štátneho vzdelávacieho programu.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- nadobudnú postoj úcty a základnej dôvery voči Bohu
- osvoja si základný postoj úcty k cirkvi ako Božiemu plánu pre spoločenstvo ľudí,
- osvoja si postoj úcty k Biblii ako Božiemu slovu,
- osvoja si postoj úcty voči človeku stvorenému na Boží obraz a milovanému Bohom, bez ohľadu na jeho špecifiká,
- dokážu vyjadriť vlastné emócie voči Bohu a iným ľuďom,
- rozoznajú nevyhnutnosť ovládať svoje emócie,
- pochopia (najlepšie na základe vlastnej skúsenosti) koncepty odpustenie a milosť,
- rozoznajú nevyhnutnosť rozhodovať sa uvážene (napr. na základe argumentov vyplývajúcich z biblického učenia – základná úroveň),
- dokážu byť empatickí voči spolužiakom a ďalším ľuďom (starším/mladším, dospelým, trpiacim, chorým a ďalším skupinám ľudí),
- dokážu si priznať chybu, požiadať ľudí o odpustenie, a na druhej strane byť asertívni,
- budú vnímať zodpovednosť tvoriť a spolupracovať pri tvorbe projektov postavených na morálnych princípoch, vyplývajúcich z učenia Biblie,
- zapamätajú si, pochopia, budú aplikovať a postupne aj analyzovať, syntetizovať, tvorivo myslieť a osobne reflektovať podstatu ďalších základných biblických faktov, pojmov, historických udalostí dôležitých pre život cirkvi a misie a ďalších biblických princípov,
- osvoja si základné princípy jednoduchej teologicko-filozofickej diskusie.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Ako to bolo pred stvorením

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť vlastnými slovami, že Boh je večný, všemocný a milujúci a veku primerane vysvetliť tieto tvrdenia, ✓ opísať vlastnými slovami, kto sú anjeli, ✓ vysvetliť jednoduchým spôsobom pôvod Satana, 	<p>Boh Stvoriteľ (neba) večný, všemocný, milujúci Boh anjel Lucifer, Satan</p>

Boží príbeh stvorenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ popísať základné špecifiká dvoch základných teórií o vzniku sveta, ✓ prerozprávať, čo hovorí o vzniku sveta Biblia, ✓ vyjadriť svoj postoj voči Bohu ako Stvoriteľovi, 	<p>vesmír, Zem Adam a Eva stvorenie na Boží obraz</p>

Človek a Boh

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ prerozprávať príbehy z Biblie o hriechu Adama a Evy, Kainovi a Ábelovi a Noachovi, ✓ definovať slovo „hriech“ a aplikovať ho na príklade z vlastných skúseností, ✓ vysvetliť vlastnými slovami slová svätý a spravodlivý, ✓ opísať rôzne situácie, v ktorých rozoznal pri sebe aj iných pýchu, hnev a výsmech, ✓ vysvetliť svojimi slovami prísľub Záchranca a jednoducho povedať, čo by sa stalo, keby Záchranca neprišiel, 	<p>Kain, Ábel, Noach svätý, spravodlivý Boh prvý hriech, môj hriech oddelenie od Boha Záchranca hnev výsmech pýcha</p>

Vianoce

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť význam Vianoc v kresťanskom kontexte, ✓ porozprávať príbehy o ohlásení Ježišovho narodenia, narodení Ježiša, pastieroch a mudrcoch, ✓ vyjadriť, že vlastným otcom Ježiša bol Boh a že Ježiš sa narodil, aby sa stal Záchrancom, 	<p>Vianoce ako narodeniny Ježiša Ježiš, Boží Syn, Záchranca Mária, Jozef pastieri, mudrci hviezda, maštal'</p>

Život Ježiša Krista

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať niekoľko príbehov o Ježišom krste, pokúšaní a živote Ježiša na zemi, ✓ zhodnotiť svoj vzťah k Ježišovi ako k Božiemu Synovi na jednej strane a k svojmu priateľovi na druhej strane, 	<p>Ježiš ako Boží milovaný Syn</p> <p>Ježiš ako ten, koho máme poslúchať</p> <p>Ja ako Ježišov učeník</p>

Veľká Noc

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť dôvod slávenia Veľkej noci v kresťanskom kontexte, ✓ prerozprávať základy príbehov o ukrižovaní a vzkriesení, ✓ vysvetliť, že Ježiš víťazstvom nad smrťou zvíťazil nad Satanom, ✓ vyjadriť / nevyjadriť Ježišovi v jednoduchej modlitbe svoje myšlienky, 	<p>pokora</p> <p>ukrižovanie</p> <p>vstať z mŕtvych</p> <p>víťazstvo nad Satanom</p>

Nanebovstúpenie a Svätý Duch

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať príbeh o nanebovstúpení Ježiša a príchode Svätého Ducha, ✓ vytvárať si vysnívaný obraz o nebi, ✓ vysvetliť, že vďaka Ježišovmu víťazstvu nad Satanom je nebo prístupné, ✓ pomocou vhodnej ilustrácie definovať Svätého Ducha ako Boha, ktorý je tu s nami namiesto Ježiša, 	<p>nanebovstúpenie</p> <p>nebo</p> <p>Svätý Duch</p>

Biblia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vedieť naspamäť dva biblické citáty.	Biblia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>✓ zhrnúť Boží príbeh záchrany ľudí pomocou prebratých príbehov Starej a Novej Zmluvy a prostredníctvom Knihy bez slov alebo inej pomôcky,</p> <p>✓ aplikovať význam Božieho príbehu záchrany na svoj život (čo Boh urobil pre neho konkrétne),</p>	<p>prebraté príbehy Starej a Novej Zmluvy</p> <p>svätý, spravodlivý, milujúci Boh</p> <p>hriech, môj hriech</p> <p>Ježiš</p> <p>zmŕtvychvstanie</p> <p>prosba o odpustenie</p> <p>nebo, večný život</p>

Patriarchovia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ prerozprávať zjednodušené príbehy o patriarchoch, ✓ vyjadriť vlastnými slovami, čo znamená, že Boh je všemohúci, ✓ vyjadriť vlastné názory na to, ako môže byť Boh pre človeka zároveň priateľom aj pánom, ✓ definovať pojmy klamstvo, pravda, ✓ zhodnotiť klamstvo a pravdu v konkrétnych situáciách vo vlastnom živote, ✓ definovať pojem dôsledky, ✓ vysvetliť, kedy klamstvo nemusí byť hriechom, ✓ opísať Boha ako toho, kto nemá rád hriech, ale každý hriech odpustí, ak ho úprimne prosíme, 	<p>Izák, Jakob, Ezav</p> <p>dôvera, nedôvera</p> <p>pravda, klamstvo</p> <p>dôsledky</p> <p>ospravedlnenie sa, odpustenie</p> <p>Boh – všemohúci</p> <p>Boh – priateľ a pán</p> <p>Boh – odpúšťajúci</p>

Vianoce

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť význam Vianoc v kresťanskom kontexte, ✓ porozprávať príbeh o narodení Ježiša, pastieroch, mudrcoch a Heródesovi až po útek Jozefa s rodinou do Egypta, ✓ vyjadriť, že Ježiš bol Boží Syn, ✓ vysvetliť, že Boh je milujúci otec, ktorý mal rád Ježiša, a ktorý ľúbi aj nás (preto sa ho vzdal), 	<p>Vianoce</p> <p>Betlehem, maštal'ka, pastieri, anjeli, Heródes, mudrci</p> <p>Boží Syn</p> <p>Boh – ochranca a otec</p>

Život Ježiša Krista

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať ďalšie vybrané príbehy zo života Ježiša, ✓ opísať Ježiša ako všemocného a priateľa, ✓ vysvetliť, prečo sa Ježiš hneval, 	<p>vybrané príbehy z Evanjelií</p> <p>Ježiš – všemocný</p> <p>Ježiš – priateľ a pastier</p> <p>Ježiš – hnevá sa na zlo</p>

Veľká Noc

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť dôvod slávenia Veľkej Noci v kresťanskom kontexte, ✓ porozprávať príbehy o Ježišovi a učeníkoch v Getsemanskej záhrade, ukrižovaní, vzkriesení a nanebovstúpení, ✓ opísať Ježiša ako toho, kto mu rozumie, keď sa bojí, a kto bude vždy pri ňom, ✓ vysvetliť, že Ježiš zvíťazil nad Satanom a čo to pre nás znamená, ✓ tvoriť vlastný obraz o nebi a o tom, ako to tam môže vyzeráť, 	<p>Getsemanská záhrada, strach</p> <p>Ježiš – rozumie strachu</p> <p>ukrižovanie</p> <p>vzkriesenie</p> <p>odchod do neba</p>

Svätý Duch a prvá cirkev

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať príbeh o príchode Svätého Ducha a príbeh o Petrovej prvej kázni, ✓ vysvetliť pomocou jednoduchej ilustrácie Svätého Ducha ako tretiu osobu Božej trojice, ✓ vysvetliť, že Peter sa nebál, lebo s ním bol Svätý Duch, ✓ aplikovať toto poznanie na vlastný život – opísať situácie, v ktorých mu Svätý Duch môže pomôcť, 	<p>Svätý Duch zázrak dôverovať, poslúchať ja ako Ježišov učeník</p>

Biblia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť naspamäť dva biblické citáty. 	<p>Biblia</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhrnúť Boží príbeh záchrany ľudí pomocou prebratých príbehov Starej a Novej Zmluvy a pomocou Knihy bez slov alebo inej pomôcky, ✓ aplikovať význam príbehu na svoj život (čo Boh urobil pre neho konkrétne), 	<p>prebraté príbehy Starej a Novej Zmluvy svätý, spravodlivý, milujúci Boh hriech, môj hriech Ježiš zmŕtvychvstanie prosba o odpustenie nebo, večný život</p>

Biblické postavy Starej Zmluvy – Jozef a Mojžiš

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať príbehy o Jozefovi a Mojžišovi, ✓ vysvetliť slová vyvyšovanie seba, závisť, pomsta a zdôvodniť, prečo sa to Bohu nepáči, ✓ definovať slová pokora, poslušnosť voči Bohu a autoritám, ospravedlnenie, odpustenie a zdôvodniť, prečo je dobré sa takto správať, ✓ aplikovať dané techniky správania na konkrétne príklady zo svojho života, ✓ vyvodiť závery z biblických príbehov o Božích vlastnostiach (záchranca, všemohúci, odpúšťajúci, láskavý otec), ✓ vysvetliť, ako dnes Boh hľadá verných ľudí a prečo, ✓ vyjadriť, v akých úlohách by chcel, aby ho Boh použil ako svojho hrdinu, 	<p>Jakob, Jozef, Jozefovi bratia</p> <p>Mojžišovi rodičia, Mojžiš</p> <p>vyvyšovanie sa</p> <p>závisť</p> <p>pomsta</p> <p>poslušnosť</p> <p>pokora</p> <p>ospravedlnenie sa, odpustenie</p> <p>Boh – záchranca, všemohúci, odpúšťajúci, trpezlivý, láskavý otec</p> <p>Boží hrdina</p>

Vianoce

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť, prečo Ježiš bol kráľom napriek tomu, že to tak na zemi nevyzeralo, 	<p>Vianočný príbeh – opakovanie</p> <p>Kráľ z neba</p>

Život Ježiša Krista

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať ďalšie príbehy o Ježišom uzdravovaní, kriesení z mŕtvych a príbeh o Ježišom premenení sa na vrchu, ✓ vyjadriť vzťah dôvery voči Ježišovi ako všemocnému a milujúcemu Bohu, 	<p>ďalšie príbehy z evanjelií</p> <p>Ježiš – všemocný</p> <p>Ježiš – Boží milovaný Syn, ktorého máme poslúchať</p> <p>Ježiš – pán aj priateľ</p>

Modlitba

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať príbehy z Novej Zmluvy, ktoré poukazujú na modlitbu, ✓ opísať modlitbu ako na rozhovor s Bohom ako pánom, oteckom, priateľom, ✓ vysvetliť, prečo je „vyjadrenie úcty“ a „podakovanie“ dôležitou súčasťou modlitby, ✓ vysvetliť pomocou vhodnej ilustrácie, ako Boh odpovedá na modlitby, 	<p>modlitba ako rozhovor</p> <p>úcta, vďačnosť, prosba</p> <p>Božia odpoveď</p>

Veľká Noc

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť historický začiatok slávenia Veľkej Noci (vyvedenie Izraela z Egypta), ✓ zdôvodniť to, prečo dnes oslavuje Veľkú Noc veľká časť sveta, ✓ rozmyšľať nad svojou vierou a záujmom prijať Ježiša ako svojho Záchrancu, 	<p>Veľká Noc ako židovský sviatok</p> <p>Veľká Noc ako kresťanský sviatok</p>

Svätý Duch a prvá cirkev

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať príbeh o začiatku prvej cirkvi, ✓ vysvetliť pomocou jednoduchej ilustrácie Svätého Ducha ako tretiu osobu Božej trojice, ✓ vysvetliť význam misie, ✓ vysvetliť, že Boh hľadá tých, ktorí mu dôverujú a poslúchajú ho, 	<p>Svätý Duch</p> <p>misia</p> <p>Boh ako ten, kto chce zachrániť všetkých ľudí</p> <p>dôverovať, poslúchať</p> <p>ja ako Ježišov učeník</p>

Biblia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť naspamäť dva biblické citáty. 	<p>Biblia</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizovať postavy z prebratých príbehov Biblie, ✓ zhodnotiť, či by chcel byť hrdinom v Božom príbehu spásy, ✓ opísať predstavy o tom, čo by chcel pre Pána Boha urobiť, 	<p>postavy Starej a Novej Zmluvy ako Boží hrdinovia v príbehu spásy</p> <p>ja ako Boží hrdina</p> <p>moja misia</p>

Biblické postavy Starej Zmluvy – Jozue, Dávid, Daniel

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať vybrané príbehy o Jozuovi a príchode Izraelčanov do Kanaánu, o Dávidových začiatkoch, Danielovi, ✓ vysvetliť pojem vernosť na základe konkrétnych situácií zo života, ✓ poukázať na Božiu vernosť a všemocnosť z konkrétnych príbehov Biblie aj vlastných životných skúseností, ✓ diskutovať o tom, prečo Božiu vernosť zažívajú ľudia, ktorí sa spoliehajú na Boha a sú mu verní, ✓ zdôvodniť, prečo nás Boh učí mať rád aj nepriateľa, 	<p>Jozue, Dávid, Saul, Jonatán, Goliáš</p> <p>Daniel, Danielovi priatelia</p> <p>Božia vernosť</p> <p>vernosť, oddanosť človeka</p> <p>láska k nepriateľovi</p> <p>moja vernosť Bohu</p>

Vianoce

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať celý vianočný príbeh, ✓ vysvetliť príbeh narodenia Ježiša v kontexte Božieho príbehu spásy (ako naplnenie sľubu o Záchrancovi), ✓ vyjadriť vďačnosť Bohu (v modlitbe, skrze pieseň, činom), 	<p>vianočný príbeh podľa evanjelií</p> <p>Boží Syn</p> <p>vďačnosť</p>

Nasledovanie Ježiša Krista

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať príbehy rozhodnutí nasledovať Ježiša (uveriť mu) z Novej Zmluvy, ✓ vysvetliť prostredníctvom príbehov z Biblie a svedectiev iných kresťanov, čo znamená rozhodnúť sa pre Ježiša, ✓ vysvetliť pojmy pokánie a znovuzrodenie na konkrétnych príkladoch, ✓ prehodnotiť dôsledky rozhodnutia nasledovať Ježiša v živote človeka, 	<p>Ježiš – môj pán</p> <p>rozhodnutie pre Ježiša</p> <p>zmena života</p> <p>rozhodnutie, pokánie, znovuzrodenie</p>

Veľká Noc

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať príbehy o zrade a zapretí Ježiša pri ukrižovaní, ✓ vysvetliť pojmy zrada a zbabelosť prostredníctvom rôznych príbehov z Biblie či zo života, ✓ hodnotiť výhody a nevýhody toho byť verným Ježišovi v súčasnosti, 	<p>vernosť voči Bohu</p> <p>zrada</p> <p>zbabelosť</p> <p>Ježiš ako môj priateľ a pán</p>

Prvá cirkev a zmeny v životoch ľudí

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať príbehy o zmene životov ľudí zo Skutkov sv. apoštolov, ✓ zdôvodniť, prečo sa človek, ktorý nasleduje Ježiša, mení na jeho podobu, 	Saul – Pavol, Štefan zmena života

Biblia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť naspamäť 2 biblické citáty. 	Biblia